A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2012. június 21.*

„Áruk szabad mozgása — Ipari és kereskedelmi tulajdon — Művek másolatainak értékesítése egy olyan tagállamban, ahol e művek nem állnak szerzői jogi védelem alatt — Ezen áruknak egy másik, olyan tagállamba történő szállítása, ahol a szerzői jogi védelem megsértése büntetőjogi szankciók alá tartozik — A fuvarozó ellen szerzői jogi védelem alatt álló művek tiltott terjesztésében részesként való közreműködés miatt indult büntetőeljárás”

A C-5/11. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Bundesgerichtshof (Németország) a Bírósághoz 2011. január 6-án érkezett, 2010. december 8-i határozatával terjesztett elő a

Titus Alexander Jochen Donner

ellen folytatott büntetőeljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: J.-C. Bonichot tanácselnök, K. Schiemann (előadó), L. Bay Larsen, C. Toader és E. Jarašiūnas bírák,

főtanácsnok: N. Jääskinen,

hivatalvezető: K. Malacek tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2012. január 26-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– T. A. J. Donner képviseletében E. Kempf, H.-C. Salger és S. Dittl Rechtsanwälte,

– a Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof képviseletében R. Griesbaum, meghatalmazotti minőségben, segítője: K. Lohse Oberstaatsanwalt,

– a cseh kormány képviseletében M. Smolek és J. Vláčil, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében J. Samnadda, valamint G. Wilms és N. Obrovsky, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2012. március 29-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

* Az eljárás nyelve: német.

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 34. cikk és az EUMSZ 36. cikk értelmezésére irányul.

2 A kérelmet a német bíróságok előtt T. Donnerrel szemben indult büntetőeljárásban terjesztették elő, akit szerzői jogi védelem alatt álló művek engedély nélküli kereskedelmi célú hasznosításában részesként való közreműködés miatt két év – végrehajtásában felfüggesztett – szabadságvesztésre ítéltek.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A Szellemi Tulajdon Világszervezetének (WIPO), 1996. december 20-án Genfben elfogadott Szerzői Jogi Szerződését (a továbbiakban: WCT) az Európai Közösség nevében a 2000. március 16-i 2000/278/EK tanácsi határozat (HL L 89., 6. o.) hagyta jóvá.

4 A WCT-nek „A terjesztés joga” című 6. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az irodalmi és művészeti alkotások szerzőinek kizárólagos joga, hogy engedélyezzék műveik eredeti példányának vagy többszörözött példányainak a nyilvánosság számára adásvétel vagy a tulajdonjog egyéb átruházása útján való hozzáférhetővé tételét.

(2) E Szerződés nem érinti a Szerződő Felek szabadságát olyan feltételek esetleges meghatározására, amelyek alapján az (1) bekezdésben említett jog kimerülése a mű eredeti példányának, illetve többszörözött példányainak a szerző hozzájárulása alapján történt első adásvételét vagy a tulajdonjog egyéb első átruházását követően bekövetkezik.”

5 Az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 167., 10. o.), annak (15) preambulumbekezdése értelmében, többek között a WCT-ből eredő egyes kötelezettségek végrehajtását szolgálja.

6 A 2001/29 irányelvnek „A terjesztési jog” című 4. cikke kimondja, hogy:

„(1) A tagállamok a szerzők számára kizárólagos jogot biztosítanak műveik eredeti vagy többszörözött példányai adásvétellel vagy más módon megvalósuló nyilvános terjesztésének engedélyezésére, illetve ennek megtiltására.

(2) A terjesztési jog nem merül ki a Közösségen belül a mű eredeti vagy többszörözött példánya tekintetében, kivéve, ha annak első eladását vagy tulajdonjogának más módon való első átruházását a Közösségen belül a jogosult vagy az ő hozzájárulásával más végezte.”

A német jog

7 A 2001/29 irányelvet a szerzői és szomszédos jogokról szóló 1965. szeptember 9-i, később módosított törvény (Urheberrechtsgesetz, BGBl. I, 1273. o.; a továbbiakban: UrhG) ültette át a német jogba.

8 Az UrhG „Terjesztési jog” című 17. §-ának (1) és (2) bekezdése kimondja, hogy:

„(1) A terjesztési jog a mű eredeti vagy többszörözött példányának a nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tétele vagy forgalomba hozatala.

(2) Amennyiben a mű eredeti vagy többszörözött példányát a terjesztési jog jogosultjának hozzájárulásával adásvétel útján forgalomba hozzák az Európai Unió vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló Megállapodásban részes más tagállam területén, akkor a bérlet kivételével megengedett a továbbterjesztés.”

9 Az UrhG 106. §-a értelmében három évig terjedő szabadságvesztéssel vagy pénzbüntetéssel büntetendő az, aki a jogosult hozzájárulása nélkül terjeszti a védelem alatt álló művet. Az UrhG 108.a §-a pontosítja, hogy amennyiben az elkövető a 106. § szerinti bűncselekményt üzletszerűen követi el, akkor a büntetés öt évig terjedő szabadságvesztés vagy pénzbüntetés.

10 A büntető törvénykönyv (Strafgesetzbuch) „Bűnrészesség” című 27. §-a úgy rendelkezik, hogy bűnrészesként büntetendő az a személy, aki egy másik személy által szándékosan elkövetett jogsértéshez e személynek szándékosan segítséget nyújt.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra terjesztett kérdés

11 T. Donner, német állampolgár, az alapügy tényállásának idején az In.Sp.Em. Srl (a továbbiakban: Inspem) nevű, bolognai (Olaszország) székhelyű fuvarozó cég ügyvezetője volt, üzleti tevékenységét főként németországi székhelyéről folytatta.

12 Az Inspem biztosította a Dimensione Direct Sales Srl (a továbbiakban: a Dimensione), szintén bolognai és az Inspem székhelye közelében található székhelyű társaság által értékesített árucikkek fuvarozását. A Dimensione Németországban lakó vásárlók részére kínálta Bauhaus stílusú lakberendezési tárgyak többszörözött példányait értékesítésre, hirdetések és folyóiratokban elhelyezett prospektusok, névre szólóan a címzettek részére megküldött postai küldemények, és egy német nyelvű honlapon keresztül, anélkül hogy Németországban az e tárgyak értékesítéséhez megkövetelt engedéllyel rendelkezett volna. Többek között az alábbi művek többszörözött példányairól volt szó:

– Charles és Ray Eames által tervezett „Aluminium Group” székek, amelyekre vonatkozóan az engedély jelenlegi jogosultja a Vitra Collections AG;

– Wilhelm Wagenfeld által tervezett „Wagenfeld” lámpa, amelyre vonatkozóan az engedély jelenlegi jogosultja a Tecnolumen GmbH & Co. KG;

– Le Corbusier által tervezett székek, amelyek tekintetében az engedély jelenlegi jogosultja a Cassina SpA;

– Eileen Gray által tervezett „Adjustable Table” kihúzható asztal és „Tubelight” lámpák, amelyek tekintetében az engedély jogosultja jelenleg a Classicon GmbH;

– Mart Stam által tervezett, rozsdamentes acélból készült fémvázas székek, amelyek tekintetében az engedély jogosultja a Thonet GmbH.

13 A Landgericht München II (Németország) megállapításai szerint e cikkek Németországban, mint iparművészeti alkotások, szerzői jogi védelem alatt állnak. Olaszországban viszont, az alapeljárás tényállásának idején – azaz a 2005. január 1-je és a 2008. január 15-e közötti időszakban – e cikkek nem részesültek szerzői jogi védelemben, illetve ha voltak is ilyen jogok, azok nem voltak harmadik személyekkel szemben eredményesen érvényesíthetők. Így például az Eileen Gray által tervezett

lakberendezési tárgyak Olaszországban nem álltak szerzői jogi védelem alatt a 2002. január 1-je és a 2007. április 25-e közötti időszakban, mivel a szerzői jogi védelem e tagállamban rövidebb időre szólt, és azt csak a 2007. április 26-ától terjedő időszakra hosszabbították meg. A többi lakberendezési tárgy a szóban forgó időszakban szerzői jogi védelem alatt állt ugyan, de e jogokat az olasz ítélkezési gyakorlat szerint harmadik személyekkel, legalábbis azon gyártókkal szemben, akik 2001. április 19-e előtt kínálták értékesítésre és/vagy forgalmazták ezen alkotásokat, nem lehetett eredményesen érvényesíteni.

14 Az alapügy tárgyát képező, a Dimensione által árusított lakberendezési tárgyakat, a vevő adatait feltüntető csomagolásukban, e társaság sterzingi (Olaszország) raktárában tárolták. Az általános értékesítési feltételek értelmében, ha a vevők Németországban laktak, és nem akarták saját maguk elszállítani a megrendelt árut, vagy fuvarozó céget keresni erre a célra, akkor a Dimensione az Inspemet ajánlotta nekik. Az alapügyben a szóban forgó vevők tehát az Inspemet bízták meg a megvásárolt lakberendezési tárgyak fuvarozásával. Az Inspem sofőrjei felvették az említett árukat a sterzingi raktárban, azok vételárának a Dimensione részére történő kifizetése ellenében. Az Inspem a leszállított árucikkek árát a vevőkkel a németországi kiszállításkor fizettette ki, a szállítási díjjal együtt. Ha a vevő nem vette át az árut, vagy azt nem fizette ki, akkor az árucikket az Inspem visszaszállította a Dimensionének, ez utóbbi pedig visszafizette az Inspemnek az áru vételárát és a szállítási költséget.

15 A Landgericht München II T. Donner bűnösségét így az UrhG 106. és 108a. §-ába, valamint a büntető törvénykönyv 27. §-ába ütköző, szerzői jogi védelem alatt álló művek tiltott kereskedelmi célú hasznosításában részesként való közreműködés miatt állapította meg.

16 Az említett bíróság szerint a Dimensione Németországban szerzői jogi védelem alatt álló művek többszörözött példányait terjesztette. A terjesztés, az UrhG 106. §-a értelmében, az értékesített áru tulajdonjogának átadásával, valamint rendelkezési jogának az eladóról a vevőre történő átszállásával valósult meg. Az alapügyben az olasz jog értelmében a tulajdonjognak az eladóról a vevőre történő átszállására Olaszországban, a szándékegység létrejöttével és az értékesített árunak a sterzingi raktárban egyedi azonosító jelzéssel való ellátásával került sor. A rendelkezési jog átszállására viszont, T. Donner cégének közreműködésével, csak akkor került sor, amikor a vevő az áru németországi átadásakor kifizette a vételárat. Ennélfogva tehát nincs jelentősége annak, hogy a lakberendezési tárgyak Olaszországban milyen mértékben részesültek szerzői jogi védelemben. A Landgericht München II pontosította, hogy a szerzői jog területén a szabad mozgás nemzeti jogszabályokból eredő korlátozását az ipari és kereskedelmi tulajdonjogok védelme indokolhatja.

17 T. Donner a Bundesgerichtshofhoz benyújtott felülvizsgálat iránti kérelmével vitatta bűnösségének megállapítását. Egyrészt arra hivatkozik, hogy a 2001/29 irányelv 4. cikke (1) bekezdése, és ennek következtében az UrhG 17. §-a értelmében vett „nyilvános terjesztés” előfeltétele az áruk tulajdonjogának átszállása, és az alapügyben ez utóbbira Olaszországban került sor. Az áru birtokbaadására, nevezetesen az a feletti tényleges rendelkezési jog átszállására e tekintetben nincs szükség. T. Donner másrészt azt állítja, hogy a vele szemben kiszabott büntetés az áruk EUMSZ 34. cikk által biztosított szabad mozgásának egy másfajta értelmezésén alapul, hiszen az szerinte a piacok mesterséges és indokolatlan feltagolódásához vezet. Végül harmadikként azt adja elő, hogy mindenesetre az említett árucikkek Olaszországban történt átadása a fuvarozó részére, aki azoknak az adott vevők részére történő kiszállítását végezte, azok rendelkezési jogának átadását jelentette, és hogy e releváns tényekre ebből a szempontból nézve is Olaszországban került sor.

18 A Bundesgerichtshof osztja a Landgericht München II azon értelmezését, miszerint a 2001/29 irányelv 4. cikke (1) bekezdése értelmében vett adásvétellel megvalósuló „nyilvános terjesztés” előfeltétele az, hogy a harmadik személyre ne csupán a szerzői jogi védelem alatt álló mű tulajdonjoga szálljon át, hanem az afeletti tényleges rendelkezési jog is. Valamely mű többszörözött példányának, ahhoz hogy megállapítható legyen, hogy nyilvános terjesztés tárgyát képezte, ki kell kerülnie a gyártó cég belső szférájából, és be kell kerülnie a nyilvános szférába vagy a kereskedelmi csatornákba. Amíg az ilyen többszörözött példány az azt gyártó cégen vagy a cégcsoporton belül marad, nem tekinthető úgy, mint

amelyet nyilvánosan terjesztenek, mivel ebben az esetben hiányzik az a kereskedelmi ügylet, amely a külvilággal való tényleges kapcsolatfelvételt képezi. A Landgericht München II ezen elemzése megfelel a Bundesgerichtshof 2001/29 irányelv 4. cikke (1) bekezdése értelmezésére vonatkozó állandó ítélkezési gyakorlatának.

19 Ezzel szemben a Bundesgerichtshof úgy véli, hogy az EUMSZ 34. cikk és az EUMSZ 36. cikk akadályát képezheti a T. Donner bűnösségét megállapító ítélet helybenhagyásának, ha a nemzeti büntetőjog szabályainak alkalmazása az alapügy körülményei alapján az áruk szabad mozgása indokolatlan korlátozásának minősíthető.

20 E körülményekre tekintettel a Bundesgerichtshof úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

„Úgy kell-e értelmezni az áruk szabad mozgását szabályozó EUMSZ 34. cikket és EUMSZ 36. cikket, hogy azzal ellentétes a szerzői jogi védelem alatt álló művek – részesként elkövetett – engedély nélküli terjesztésének a nemzeti büntetőjogi előírások alkalmazásából fakadó büntetendősége akkor, ha valamely Németországban szerzői jogi védelem alatt álló mű határon átnyúló eladása során

– ezt a művet az Európai Unió valamely tagállamából szállítják Németországba, és a tényleges rendelkezési jog átszállására Németországban kerül sor, és

– a tulajdonjog átszállására azonban abban a másik tagállamban került sor, ahol a mű nem állt szerzői jogi védelem alatt, vagy az nem volt érvényesíthető?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

21 A 2001/29 irányelv 4. cikke (1) bekezdése értelmében vett adásvétellel megvalósuló „nyilvános terjesztés” megtörténte az adott tagállam területén, miként azt a kérdést előterjesztő bíróság is kifejezetten elismeri, szükséges előfeltétele az alapügy tárgyát képező büntetőjogi jogszabályok alkalmazásának. Az érintett felek egyébként a Bíróság által hozzájuk intézett kérdésre a tárgyaláson részletesen kifejtették véleményüket e fogalom értelmezését illetően.

22 Következkésképpen fontos tisztázni, hogy kérdésével az előterjesztő bíróság egyrészt arra szeretne választ kapni, hogy az alapügy körülményei alapján, megvalósult-e a 2001/29 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése szerinti „nyilvános terjesztés” a nemzeti területen, másrészt pedig, hogy az EUMSZ 34. cikket és az EUMSZ 36. cikket úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes, ha valamely tagállam a nemzeti büntetőjog eszközeivel üldözi a szerzői jogi védelem alatt álló művek másolatainak engedély nélküli terjesztésében részesként való közreműködést, ha e művek másolatait e tagállam területén terjesztik adásvétel útján, főként e tagállam vásárlóközönsége részére, és az adásvételi szerződés létrejöttére egy másik, olyan tagállamban kerül sor, ahol e művek nem állnak szerzői jogi védelem alatt, vagy ahol a szerzői jogi védelmük harmadik személyekkel szemben nem érvényesíthető eredményesen.

A 2001/29 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének értelmezése

23 Mivel a 2001/29 irányelv az Unió többek között a WCT-ből eredő kötelezettségeinek teljesítését szolgálja, és mivel az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az uniós jog rendelkezéseit, amennyire lehetséges, a nemzetközi jog figyelembevételével kell értelmezni, különösen amikor e rendelkezések pontosan az Unió által megkötött nemzetközi megállapodás végrehajtását szolgálják, ezért a „terjesztésnek” az említett irányelv 4. cikke (1) bekezdésében szereplő fogalmát a WCT 6. cikkének (1) bekezdésével összhangban kell értelmezni (lásd ebben az értelemben a C-456/06. sz. Peek & Cloppenburg ügyben 2008. április 17-én hozott ítélet [EBHT 2008., I-2731. o.] 29–32. pontját).

24 Következésképpen, miként arra a főtanácsnok az indítványának 44–46. és 53. pontjában rámutatott, a 2001/29 irányelv 4. cikke (1) bekezdésében szereplő, „adásvétellel megvalósuló nyilvános terjesztés” fogalmát úgy kell érteni, mint amelynek ugyanaz a jelentése, mint a WCT 6. cikke (1) bekezdésében szereplő, „nyilvánosság számára adásvétel útján való hozzáférhetővé tétel” kifejezésnek.

25 Miként arra főtanácsnok indítványának 51. pontjában szintén rámutatott, a 2001/29 irányelv 4. cikke (1) bekezdése értelmében vett terjesztés fogalmának tartalmát egyébként az uniós jog szerint, önálló módon kell értelmezni, és az nem függhet az azokra az ügyletekre irányadó jogtól, amelyek keretében a terjesztésre sor került.

26 Megjegyzendő, hogy a nyilvános terjesztést egy sor olyan művelet jellemzi, amely legalább az adásvételi szerződés megkötésétől annak a vásárlóközönség valamely tagja részére történő leszállításával megvalósuló teljesítéséig terjed. Így a határon átnyúló értékesítés összefüggésében a 2001/29 irányelv 4. cikke (1) bekezdése értelmében vett „nyilvános terjesztést” kitevő műveletekre több különböző tagállamban is sor kerülhet. Ilyen esetben az ilyen ügylet sértheti a kizárólagos engedélyezési jogokat, vagy azt a jogot, miszerint a jogosult több tagállamban is megtilthatja a nyilvános terjesztés valamennyi formáját.

27 Ennélfogva a kereskedő felelős az általa vagy az ő nevében lebonyolított minden olyan ügyletért, amely azokban a tagállamokban nyilvános terjesztésnek minősülhet, ahol a forgalmazott árucikkek szerzői jogi védelem alatt állnak. Szintén neki róható fel valamennyi ugyanilyen jellegű cselekmény, amelyet valamely harmadik személy végez, ha az említett kereskedő kifejezetten a célország vásárlóközönségét célozza meg, és tudomása van e harmadik személy tevékenységéről.

28 Olyan körülmények esetén, mint amelyek az alapeljárás tárgyát képezik, amikor a szállítást a valamely másik tagállamban található vásárló részére nem a szóban forgó kereskedő végzi, vagy nem az ő nevében végzik, a nemzeti bíróság feladata annak megítélése, hogy az egyes esetekben vannak-e arra mutató jelek, amelyekből arra lehet következtetni, hogy egyrészt az említett kereskedő valóban az abban a tagállamban lakó vásárlóközönség tagjait célozta meg, amelyben a 2001/29 irányelv 4. cikke (1) bekezdése értelmében vett „nyilvános terjesztésnek” minősülő cselekményre sor került, másrészt pedig, hogy tudomása kellett legyen a szóban forgó harmadik személy tevékenységéről.

29 Az alapügy tényállását jellemző körülmények alapján az olyan bizonyítékok, mint például egy német nyelvű internetes honlap létezése, a Dimensione reklámanyagainak terjesztési csatornái és azok tartalma, az Inspemmel mint a szállításokat Németország irányába lebonyolító céggel való együttműködése, e célzott tevékenységre utaló konkrét ténykörülményeket képezhetnek.

30 Következésképpen az előterjesztett kérdés első részére azt a választ kell adni, hogy az a kereskedő, aki reklámanyagaival egy adott tagállam vásárlóközönségének tagjait célozza meg, és speciális szállítási rendszert és fizetési módot dolgoz ki és biztosít a részükre, vagy lehetővé teszi, hogy ezeket valamely harmadik személy alkalmazza helyette, ezáltal biztosítva az ugyanezen tagállamban szerzői jogi védelem alatt álló művek többszörözött példányainak a vásárlóközönség említett tagjai számára történő kiszállítását, a 2001/29 irányelv 4. cikke (1) bekezdése értelmében vett „nyilvános terjesztést” valósít meg abban a tagállamban, amelyben a szállítás teljesült.

Az EUMSZ 34. cikk és az EUMSZ 36. cikk értelmezése

31 Miként a kérdést előterjesztő bíróság megállapította, a nemzeti törvény által előírt tilalom, amelynek megsértését a nemzeti büntetőjog az olyan esetekben, mint az alapeljárás tárgyát képező, büntetni rendeli, az áruk szabad mozgásának akadályozását képezi, ami főszabály szerint ellentétes az EUMSZ 34. cikkel.

32 E korlátozást ugyanakkor az EUMSZ 36. cikk alapján az ipari és kereskedelmi tulajdon védelme indokolhatja.

33 E tekintetben a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint, ha valamely, szerzői jogi védelem alatt álló művet a jogosult vagy az ő engedélyével valaki más egy tagállam piacán forgalomba hoz, e körülmény kizárja, hogy ez utóbbi e mű Unión belüli szabad mozgásával szemben fellépjen. Viszont nem ez az eset áll fenn, ha a forgalombahozatal nem a szerzői jogi jogosult engedélyével történt, hanem szerzői joga oltalmi idejének egy adott tagállamban való lejárta miatt. Ebben az esetben, ha az oltalmi idő terén az egyes nemzeti szabályozások közötti eltérések az Unión belüli kereskedelem korlátozását képezhetik, e korlátozások az EUMSZ 36. cikk alapján akkor igazolhatók, ha azok e rendszerek eltéréséből erednek és elválaszthatatlanul kötődnek magukhoz a kizárólagos jogokhoz (lásd a 341/87. sz. EMI Electrola ügyben 1989. január 24-én hozott ítélet [EBHT 1989., 79. o.] 12. pontját).

34 Meg kell állapítani, hogy ezen érvek még inkább irányadók olyan körülmények esetén, mint amelyek az alapügyet jellemzik, amikor az áruk szabad mozgásának korlátozását eredményező eltérések nem a szóban forgó tagállamok hatályos jogszabályai közötti eltérésekből erednek, hanem arra vezethetők vissza, hogy e tagállamok valamelyikében a jogszabályok a gyakorlatban nem érvényesíthetők eredményesen harmadik személyekkel szemben. Az ilyen jellegű esetekben a valamely másik tagállamban történő terjesztés büntetőjogilag büntetni rendelt tilalma folytán a valamely tagállamban letelepedett kereskedőt sújtó korlátozás szintén nem a szerzői jogi jogosult valamely cselekményén vagy engedélyén alapul, hanem a vonatkozó szerzői jogok védelméhez szükséges feltételeknek az egyes tagállamok közötti eltérésein.

35 Egyébként, miként arra a főtanácsnok az indítványának 67–70. pontjában rámutat, a terjesztési jog védelme olyan körülmények esetén, mint amelyek az alapügyet jellemzik, nem tekinthető olyannak, amely a nemzeti piacok aránytalan vagy mesterséges, és a Bíróság ítélkezési gyakorlatával ellentétes feltagolódását eredményezi (lásd ebben az értelemben a 78/70. sz. Deutsche Grammophon Gesellschaft ügyben 1971. június 8-án hozott ítélet [EBHT 1971., 487. o.] 12. pontját; az 55/80. és 57/80. sz., Musik-Vertrieb membran és K-tel International egyesített ügyekben 1981. január 20-án hozott ítélet [EBHT 1981., 147. o.] 14. pontját, valamint a fent hivatkozott EMI Electrola ügyben hozott ítélet 8. pontját).

36 Ugyanis az olyan rendelkezések alkalmazása, mint az alapügy tárgyát képezők, szükségesnek tekinthető a többek között a hasznosításra kizárólagos jogot adó szerzői jog speciális tárgyának védelme érdekében. Ennélfogva az áruk szabad mozgásának ebből eredő korlátozása olyan körülmények esetén, mint az alapügyre jellemzők, amelyben a vádlott szándékosan, de legalábbis tudatosan, védelem alatt álló művek nyilvános terjesztésének minősülő ügyletekben vett részt egy olyan tagállam területén, ahol a szerzői jog teljes védelmet élvez, megsértve ezzel e jog jogosultjának kizárólagos jogát, a kitűzött jogszerű célhoz mérten indokolt és arányos.

37 Következésképpen az előterjesztett kérdés második részére azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 34. cikket és az EUMSZ 36. cikket úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes, ha valamely tagállam a nemzeti büntetőjog eszközeivel üldözi a szerzői jogi védelem alatt álló művek másolatainak engedély nélküli terjesztésében részesként való közreműködést, ha e művek másolatait e tagállam területén terjesztik adásvétel útján, főként az említett tagállam vásárlóközönsége részére, és az adásvételi szerződés létrejöttére egy másik, olyan tagállamban kerül sor, ahol e művek nem állnak szerzői jogi védelem alatt, vagy ahol a szerzői jogi védelmük harmadik személyekkel szemben nem érvényesíthető eredményesen.

A költségekről

38 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

Az a kereskedő, aki reklámanyagaival egy adott tagállam vásárlóközönségének tagjait célozza meg, és speciális szállítási rendszert és fizetési módot dolgoz ki és biztosít a részükre, vagy lehetővé teszi, hogy ezeket valamely harmadik személy alkalmazza helyette, ezáltal biztosítva az ugyanezen tagállamban szerzői jogi védelem alatt álló művek többszörözött példányainak a vásárlóközönség említett tagjai számára történő kiszállítását, a 2001/29 irányelv 4. cikke (1) bekezdése értelmében vett „nyilvános terjesztést” valósít meg abban a tagállamban, amelyben a szállítás teljesült.

Az EUMSZ 34. cikket és az EUMSZ 36. cikket úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes, ha valamely tagállam a nemzeti büntetőjog eszközeivel üldözi a szerzői jogi védelem alatt álló művek másolatainak engedély nélküli terjesztésében részesként való közreműködést, ha e művek másolatait e tagállam területén terjesztik adásvétel útján, főként az említett tagállam vásárlóközönsége részére, és az adásvételi szerződés létrejöttére egy másik, olyan tagállamban kerül sor, ahol e művek nem állnak szerzői jogi védelem alatt, vagy ahol a szerzői jogi védelmük harmadik személyekkel szemben nem érvényesíthető eredményesen.

Aláírások